

بررسی اثر بخشی تسهیلات پرداختی بانک کشاورزی بر رشد زیربخش شیلات و آبزیان

زهرا شعبانی روچی*

چکیده

بانک کشاورزی به عنوان یک نهاد واسط مالی، نقش بسزایی در تامین نقدینگی بخش کشاورزی و زیربخش های آن ایفا می نماید. زیربخش شیلات و آبزیان نیز یکی از زیربخش های کشاورزی است که با وجود داشتن سهم کمی از ارزش افزوده این زیربخش، می تواند نقش بسزایی در تامین امنیت غذایی و نیازهای پروتئینی مردم داشته باشد. در این گزارش، میزان اثربخشی تسهیلات پرداختی بانک کشاورزی بر رشد زیربخش شیلات و آبزیان مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج نشان می دهد به طور متوسط طی سالهای مورد مطالعه (۸۸-۱۳۶۴)، متوسط سهم تسهیلات سرمایه در گردش پرداخت شده به این زیربخش، برابر با ۳۶ درصد و متوسط تسهیلات سرمایه ای پرداخت شده برابر با ۶۴ درصد بوده است. به منظور بررسی رابط علیت بین این دو متغیر نیز از روابط علی و معلولی استفاده شده است. نتایج گویای آن است که رشد تسهیلات اعطایی بانک بر رشد ارزش افزوده اثرگذار می باشد. جهت بررسی اثر تسهیلات پرداختی بر ارزش افزوده نیز از مدل های VAR و VECM استفاده شده است.

نتایج گویای آن است که با افزایش هر یک واحد تسهیلات پرداختی به این زیربخش، ارزش افزوده آن کمتر از یک واحد افزایش می یابد. ضریب ECM بدست آمده برابر با ۰/۱ بوده است که گویای آن است که اگر به هر دلیلی، تعادل اقتصادی کشور بر هم خورد، تقریباً ۱۰ سال طول می کشد تا این رابطه تعادلی مجدد به حالت اولیه بازگردد. بنابراین می توان گفت تعدیل خطای کوتاه مدت به سمت رابطه تعادلی بلند مدت به کندی صورت می گیرد.

کلمات کلیدی: تسهیلات سرمایه در گردش، تسهیلات سرمایه ای، ارزش افزوده، زیربخش شیلات و

آبزیان، بانک کشاورزی، مدل VAR، VECM، علیت گرنجر، علیت همبستگی.

* کارشناس اداره کل مطالعات و بررسی های اقتصادی